

Jobcentre hjalp tusindvis af danske virksomheder med rekruttering sidste år

Langt størstedelen af danske virksomheder var glade for jobcentrenes evne og hjælp til at rekruttere medarbejdere sidste år, viser en ny, stor KL-rundspørge. I en tid præget af rekordlav ledighed spillede jobcentrene nemlig en afgørende rolle i at sikre personale, og det roser både virksomhed og økonomiprofessor. Sidstnævnte advarer sammen med KL og DA om, at regeringens bebudede milliardbesparelser og lukning af landets jobcentre kan få uheldige konsekvenser.

Af Emilie Kleding

Behov for flere hænder. Massiv mangel på arbejdskraft. Ledighed sætter bundrekord. I det meste af 2022 var virksomheder landet over præget af en genlyd af disse – og her spillede jobcentrene en vigtig rolle i at hjælpe virksomhederne med rekrutteringer.

Det står klart i en ny, omfattende tilfredshedsundersøgelse, KL har gennemført i samarbejde med 41 kommuner og med mere end 13.472 besvarelser fra virksomheder, som i løbet af 2022 var i kontakt med jobcentrene om rekruttering og opkvalificering.

Her lykkedes det jobcentrene at sende en jobkandidat til 62 procent af virksomhederne – og heriblandt var 73 procent enten tilfredse eller meget tilfredse med jobcenterets evne til at finde en, der passede til deres behov. Blot 6 procent af virksomhederne var utilfredse.

KL's rundspørge viser også, at halvdelen af de virksomheder, som sidste år bad jobcentrene om hjælp til rekruttering, endte med at ansætte jobkandidaten. Tre ud af fire af de virksomheder, som samarbejdede med jobcentret om opkvalificering, indgik aftaler om virksomhedspraktik, løntilskud eller lignende.

»Og det viser lige netop, at det, jobcentrene gør, virker. Vi er det land i Europa, som er hurtigst til at få folk tilbage i arbejde inden for tre måneder. Langtidsledigheden er historisk lav. Antallet af kontanthjælpsmodtagere er rekordlavt, og vi har den højeste beskæftigelse blandt indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig baggrund nogensinde,« siger formand for KL's Arbejdsmarkeds- og Borgerserviceudvalg samt borgmester i Odense Kommune, Peter Rahbæk Juel (S) og uddyber:

»De imponerende resultater er bl.a. takket være en stor indsats fra medarbejderne på beskæftigelsesområdet og viser tydeligt, at jobcentrenes samarbejde med virksomhederne er rigtig godt. Det er vigtigt, at vi ikke sætter de gode resultater over styr ved at gennemføre milliardbesparelser uden først at overveje, hvad fremtidens beskæftigelsesindsats skal kunne.«

Det nikker professor i økonomi på Aarhus Universitet Michael Rosholm genkendende til. Landets jobcentre har i høj grad bidraget til at sænke den strukturelle ledighed »ganske betragteligt«, siger han. Og på

baggrund af danske projekter han har været med til at evaluere samt international forskning, så er netop samarbejdet med virksomhederne et af de mest effektive elementer i den aktive beskæftigelsesindsats.

»Når jobkonsulenter har kontakt til både borgerne og virksomhederne, så batter det noget – og det ligger rundspørgen fint i tråd med,« siger han.

7-Eleven i Hjørring ansatte tre jobkandidater fra jobcentret

I 7-Eleven-butikken i Hjørring er franchisetager Kasper Jensen en af de mange arbejdsgivere, som efterspurgte og fik fremsendt jobkandidater fra jobcentret i 2022.

»Og lad mig bare sige det sådan her: Jeg havde tre i praktik, og alle tre blev efterfølgende ansat og arbejder her i dag,« siger han.

Uden samarbejdet med jobcentret ville det »have været noget af en udfordring« at få besat stillingerne, fortæller Kasper Jensen med henblik på den lave arbejdsløshed, som på landsplan – ifølge Momentums beregninger på baggrund af Danmarks Statistik – var nede på omkring 72.000 ledige i løbet af sidste år. Derudover var manglen på arbejdskraft i industri-, byggeri- og servicebranchen i store dele af 2022 højere end i de seneste syv år.

»Jobcentret har været en kæmpe hjælp. Jeg har en fast virksomhedskonsulent i kommunen og er kun et opkald væk fra en snak om mulige jobkandidater og hjælp til at skrive et godt jobopslag,« siger Kasper Jensen og tilføjer:

»På den måde hjælper jobcentret og jeg hinanden. Mennesker med og uden butikserfaring og sommetider med udfordringer i bagagen får mulighed for at lære, blive anerkendt og tjene deres egne penge her i butikken. Og jeg har fået en fast, stabil stab, jeg er rigtig glade for. Det giver mig en enorm ro som arbejdsgiver.«

I KL's rundspørge svarer 84 procent af virksomhederne, at de samlet set har været tilfredse med jobcenterets indsats i 2022. På en skala fra et til ti over, hvor sandsynlig det var, at virksomhederne ville anbefale et samarbejde med jobcenteret, svarer 37 procent ti, mens 74 procent enten har givet otte, ni eller ti.

For Kasper Jensen lyder svaret prompte: »Ti. Helt klart.«

Det glæder selvsagt erhvervschef i Hjørring Kommune Ole Bendix, som står i spidsen for kommunens virksomhedsrettede beskæftigelsesindsats. Her forsøger man at møde virksomhederne i øjenhøjde, og ligesom franchisetageren Kasper Jensen kan alle virksomheder få en fast, specialiseret virksomhedskonsulent tilknyttet, fortæller erhvervschefen. Derudover koblede man sidste år kommunens virksomheds- og erhvervskonsulenter sammen i organiseringen Business Hjørring. Og det betyder, at »vi ved præcis, hvilke virksomheder vi står overfor,« siger Ole Bendix.

»Det giver os indlysende fordele og helt andre muskler at spille med, fordi vi ved, hvad virksomhedernes behov er. Derfor kan vi lave de gode jobmatch – og det er jo til alles bedste. Både for borgernes og virksomhedernes skyld,« siger han.

Besparelser er ét stort eksperiment, mener økonomiprofessor

I regeringsgrundlaget skriver SVM-regeringen, at den vil »nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen, så udgifterne hertil reduceres med 3 milliarder kroner i 2030. Det skal ske ved at nedlægge jobcentre.« Og det bekymrer økonomiprofessor ved Aarhus Universitet Michael Rosholm, der er tidligere vismand i Det Økonomiske Råd og især har forsket i indsatser for ledige og personer på kanten af arbejdsmarkedet.

»Der er en risiko for, at det vil betyde mindre borger- og virksomhedskontakt. At de forbindelser, der i dag bliver skabt via jobcentret, bliver færre og af dårligere kvalitet,« siger han.

Dermed risikerer regeringen, at den strukturelle ledighed vokser – og det er dyrt, pointerer professoren, og kan få en permanent negativ effekt på de offentlige finanser.

»Hvis man begynder at pille ved nogle af de kerneydelser, som har bidraget til at sænke den strukturelle ledighed, samt ændre på en organisering, som rent faktisk har vist sig at fungere rigtigt, rigtigt godt... Ja, så er det simpelthen ét stort eksperiment,« siger Michael Rosholm.

I Dansk Arbejdsgiverforening (DA) ser vicedirektør for området beskæftigelse og arbejdskraft Erik E. Simonsen landets jobcentre præstere meget varieret, men advarer også imod »at kaste de elementer, vi ved virker, ud med badevandet.« Samtaler, krav om jobsøgning og tilbud på private virksomheder virker, mener han. Det er ikke bureaukrati.

I regeringsgrundlaget fremgår det, at A-kasser og private leverandører skal spille en større rolle i indsatsen for dem, der kun i korte perioder står uden arbejde.

»Hvis a-kasserne tager sig af de stærke ledige, så risikerer kommunerne at blive mindre attraktive samarbejdspartnere for virksomhederne, fordi det i mindre grad bliver der, man får sine medarbejdere fra,« vurderer Erik E. Simonsen og stiller også spørgsmålstejn ved, om virksomhederne så skal have kontakt til 22 forskellige A-kasser i stedet for bare ét lokalt jobcenter.

»Det er jo ikke en struktur, som virker fornuftig,« mener vicedirektøren.

»Det vil i sidste ende få konsekvenser for de mennesker, som har sværest ved at komme i arbejde – men som virksomhederne i dag tager ind, fordi kommunerne i øvrigt hjælper dem med at sikre medarbejdere. Man giver, og man tager – det er jo et samarbejde,« siger han.

Heller ikke KL's formand for Arbejdsmarkeds- og Borgerserviceudvalget, Peter Rahbæk Juel (S), mener, at man skal sætte de gode resultater på beskæftigelsesområdet over styr.

»Hvis vi vil fastholde dem, skal vi investere i indsatserne,« siger han og tilføjer, at en omlægning af beskæftigelsespolitikken både er kompleks og dilemmafyldt.

»Derfor har vi brug for en grundlæggende diskussion af, hvad den aktive beskæftigelsesindsats skal kunne fremover, inddrage eksperter og undersøge i praksis, hvad de gode løsninger er. En model kunne være, at man frisatte et antal kommuner indenfor en række centrale temaer, så de kunne afprøve, hvad der rent faktisk fungerer,« siger udvalgsformanden.